

Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В.Сухога

Бібліятэка

Максім Багдановіч
(1891—1917)

Буклет прысвечаны
125-годдзю з дня нараджэння

Гомель 2016

Біяграфія

Максім Багдановіч - класік беларускай літаратуры, адзін са стваральнікаў беларускай літаратуры і літаратурнай мовы новага часу, паэт, празаік, публіцыст, літаратуразнавец, перакладчык.

Нарадзіўся 9 снежня 1891 г. у Мінску ў сям'і настаўнікаў.

З 1902 па 1907 г. Максім Багдановіч вучыўся ў Ніжагародскай мужчынскай гімназіі.

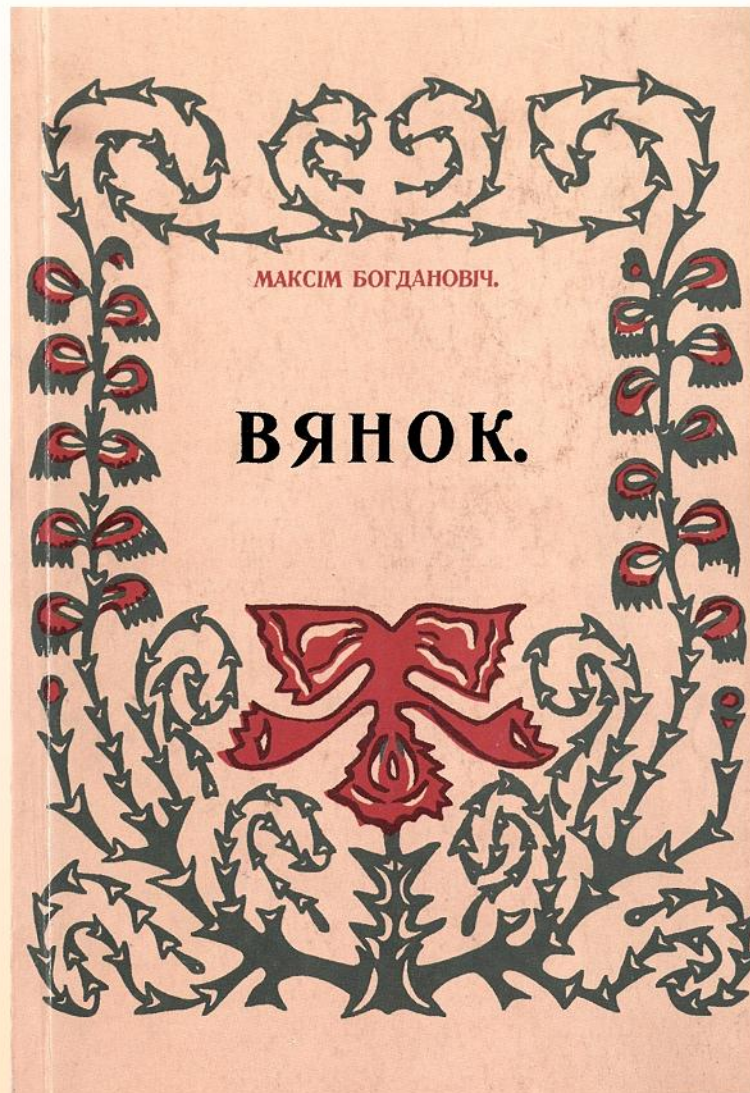
1907 г. лічыцца пачаткам літаратурнай дзейнасці Максіма Багдановіча. Яго першым значным мастацкім творам было беларускамоўнае празаічнае апавяданне "Музыка", якое адразу ж надрукавала газета "Наша ніва".

У 1912 г. "Наша ніва" змясціла шэраг вершаў паэта, прысвечаных гісторыі Беларусі. А ў Вільні, у друкарні Марціна Кухты, выдадзены адзіны прыжыццёвы зборнік твораў Максіма Багдановіча "Вянок" з прысвячэннем: "Вянок на магілу С.А. Палуяну". У зборніку каля 100 вершаў, якія аб'яднаны па цыклах: "У зачарованым царстве", "Згукі Бацькаўшчыны", "Старая Беларусь", "Места"; "Думы", "Вольныя думы", "Старая спадчына", "Мадонны". Акрамя таго, паэт стварыў рукапісны зборнік паэзіі "Зеленя", куды ён уключыў тры вершы на рускай мове і 19 перакладаў сваіх жа беларускіх вершаў на рускую мову.

У Максіма Багдановіча было шмат творчых планаў, ён хацеў выдаць шэраг паэтычных зборнікаў, але здзейсніць гэтыя намеры не змог. У канцы лютага 1917 г. з-за абвастрэння хваробы пакінуў Мінск і накіраваўся ў Крым. Аднак лячэнне не дапамагло, і 25 мая 1917 г. у дваццаціпяцігадовым узросце Максім Багдановіч памёр. Пахаваны ў Ялце на гарадскіх могілках.

Багдановіч М. Вянок. Кніжка выбраных
вершоў.— Вільня, 1913.

У краіне светлай, дзе я ўміраю,
У белым доме ля сіняй бухты,
Я не самотны, я кнігу маю
З друкарні пана Марціна Кухты.

М. Багдановіч

Інтэрнэт-рэсурсы

. Беларуская палічка

http://knihi.com/Maksim_Bahdanovic/

. Архивы Беларусі

<http://archives.gov.by/index.php?id=898926>

. Сайт Максіма Багдановіча

<http://www.maksimbogdanovich.ru/>

. Літаратурны музей Максіма Багдановіча

<http://bagdanovich.by/by/home>

Бібліяграфічны спіс

Творы Максіма Багдановіча

1. Багдановіч, М. Вершы. — Мінск : Юнацтва, 1981. — 127 с.
2. Багдановіч, М. Вянок : Вершы. Паэмы. — Мінск : Мастацкая літаратура, 1994. — 208 с.
3. Богданович, М. Венок. — Минск : Юнацтва, 1985. — 127 с.

Пра пісьменніка

1. Бачыла, А. Дарогамі Максіма Багдановіча. — 2-е выд., перапрац. і дап. — Мінск : Народная асвета, 1983. — 104 с.
2. Бачыла, А. Крыло неспакою : пошук, роздум, палеміка, успаміны. — Мінск : Мастацкая літаратура, 1985. — 268 с.
3. Бязрозкін, Р. Чалавек напрудвесні : расказ пра М. Багдановіча / Пер. с рус. Ю. М. Канэ. — Мінск : Народная асвета, 1986. — 176 с.
4. Ватацы, Н. Б. Шлях паэта : зборнік успамінаў і біяграфічных матэрыялаў пра Максіма Багдановіча. — Мінск : Мастацкая літаратура, 1975. — 319 с.
5. Міклашэўскі, Я. Каханне і смерць, або лёс Максіма

Багдановіча : раман-даследванне. — Мінск : Мастацкая літаратура, 1995. — 367 с.

6. Чырскі, М. А. Максім Багдановіч у Мінску / М. А. Чырскі. — Мінск : Полымя, 1986 . — 32 с. — (Нар. Письменнікі БССР).

Артыкулы з кніг і часопісаў

1. Верына, У. “Вянок” Багдановіча : часткі і цэлае / Уляна Верына // Маладосць. — 2014. — № 5. — С. 45 — 48.
2. Герасімовіч, В. Незабыўны Максім Багдановіч / В. Герасімовіч // Бібліятэка прапануе. — 2006. — № 5. — С. 13 — 15.
3. Гушчынская, Л. Паэт красы і гармоніі / Л. Гушчынская // Бібліятэка прапануе. — 2011. — № 11. — С. 20 — 21.
4. Дукса, М. Максім Багдановіч. Вершы / М. Дукса // Полымя . — 2008. — № 2 — С. 39 — 43.
5. Казлоўскі, М. А сэрца ўсё імкне да бацькоўскага краю... / М. Казлоўскі // Бібліятэка прапануе. — 2011. — № 11. — С. 22 — 24.
6. Колас, Я. Выдатнейшы паэт і крытык / Якуб Колас // Іменем чалавечнасці. — Мінск : Народная асвета, 1986. — С. 51.
7. Лагош, Т. І. І зорка гарыць, і не вяне вянок : (Да 120 годдзя з дня нараджэння М. Багдановіча) / Т. І.

- Лагош // Адукацыя і выхаванне. — 2011. — № 11. — С. 67 — 71.
8. Лойка, А. А. Максім Багдановіч : (1891—1917) // А. А. Лойка. Гісторыя беларускай літаратуры. Дакастрычніцкі перыяд. У 2 ч. Ч. 2. — Мінск : Вышэйшая школа, 1989. — С. 298 — 350.
9. Марціновіч, А. Свяці, зорка, свяці: дзецям пра Максіма Багдановіча / Алесь Марціновіч. — Мінск: Мастацкая літаратура, 2011. — 150 с. — (Гісторыя ў асобах).
10. Мышкавец, І. Самы шчаслівы дзень / Ірына Мышкавец // Маладосць. — 2014. — № 5. — С. 27 — 31.
11. Навуменка, І. Я. Максім Багдановіч : 1891—1917 / І. Я. Навуменка // Гісторыя беларускай літаратуры ХХ стагоддзя. У 4 т. Т. 1. 1901 — 1920 / НАН Беларусі, Аддз-не гуманіт. навук і мастацтваў . Ін-т літаратуры імя Я. Купалы. — 3-е выд. — Мінск : Беларуская навука, 2003. — С. 265 — 319.
12. Навумовіч, У. А. Максім Багдановіч : (1891—1917) // У. А. Навумовіч. Беларуская літаратура. — Мінск : Універсітэцкае, 2000. — С. 185 — 195.
13. Пацюла, Ю. Невядомы санет Максіма Багдановіча / Ю. Пацюла // Маладосць. — 2012. — № 3. — С. 75 — 79.
14. Стральцоў, М. Загадка Багдановіча : урыўкі з аповеці-эсэ / М. Стральцоў // Палымя. — 2006. — № 12. — С. 156 — 164.

15. Студзенка, Т. С. Яшчэ раз пра ўніверсалізм : паэзія
Максіма Багдановіча ў перспектыве ўсёадзінства /
Т. С. Студзенка // Беларуская думка. — 2011. — №
12. — С. 79 — 86.

З літаратурай, прадстаўленай ў
буклеце, можна азнаёміцца ў
бібліятэцы ГДТУ ім. П.В.Сухога.

Аддзел даведачна-бібліяграфічнай і інфармацыйнай
работы бібліятэкі ГДТУ ім. П.В.Сухога

Помнікі

У Мінску

У Ялце

У Яраслаўлі

У Ніжнім Ноўгарадзе

Максім Багдановіч
(1891—1917)

